

RPW/76545/2020 P
Data: 2020-12-30

KOMENDANT

Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej
im. 27 Wołyńskiej Dywizji Armii Krajowej

Chełm, dnia 30 grudnia 2020 r.

Egz. nr 2

Pan mjr SG Mariusz PAPIERZ

Komendant
Placówki Straży Granicznej
w Horodle

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

z kontroli na temat „Kontrola ruchu drogowego, ze szczególnym uwzględnieniem wykonywania czynności zatrzymania dowodu rejestracyjnego (pozwolenia czasowego pojazdu)”, zrealizowanej w trybie zwykłym w Placówce Straży Granicznej w Horodle, ul. Piłsudskiego 112, 22-523 Horodło, ujętej w Planie Kontroli Wydziału Kontroli Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej na rok 2020.¹ Kontrolę na podstawie ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 224)² w terminie od 21 września do 30 listopada 2020 r., przeprowadził zespół kontrolerów w składzie:

- 1) **chor. szt. SG Katarzyna STEĆ** - st. specjalista Wydziału Kontroli – Upoważnienie nr 18/2020 z dnia 18 września 2020 r. - kierownik zespołu kontrolerów;
- 2) **st. chor. szt. SG Karolina MARTYNIUK – IWKO** - st. specjalista Wydziału Kontroli – Upoważnienie nr 19/2020 z dnia 18 września 2020 r.

Z uwagi na rodzaj dokumentacji objętej sprawdzeniem,³ czynności kontrolne realizowano w wybranych dniach roboczych w siedzibie kierownika jednostki kontrolującej, w pomieszczeniach służbowych Wydziału Kontroli Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej.⁴

Funkcję kierownika jednostki kontrolowanej w okresie objętym kontrolą pełnił mjr SG Mariusz PAPIERZ. Bezpośrednim przełożonym ww. był Komendant Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej w Chełmie.

Fakt przeprowadzenia kontroli odnotowano w Księżce kontroli Placówki Straży Granicznej w Horodle – Wg Rdet NA-HD-40/13 poz. 1/2020, str. 7/204.

¹ „Roczny plan kontroli do realizacji przez Wydział Kontroli Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej w 2020 r.”, z dnia 2.12.2019 r. - załącznik nr 1 do RPW/83589/2019 (ze zm.) - l.p. 12 planu.

² Zwana dalej ustawą o kontroli w administracji rządowej.

³ Kompletna dokumentacja na potrzeby kontroli została dostarczona przez Placówkę SG w Horodle

⁴ Średni czas kontroli oraz przerwy w realizacji czynności kontrolnych zawiera notatka służbowa załączona do akt kontroli.

I. Zakres kontroli:

Zakres przedmiotowy kontroli obejmował ocenę prawidłowości:

- 1) przyjętych rozwiązań organizacyjno - funkcjonalnych w zakresie wykonywania zadań związanych z kontrolą ruchu drogowego, w tym wykonywania czynności zatrzymania dowodu rejestracyjnego (pozwolenia czasowego pojazdu) oraz ocena przyjętych form sprawowanego nadzoru służbowego w ww. zakresie;
- 2) legalność, rzetelność, celowość realizacji zadań i dokumentowania czynności w zakresie związanym z tematem kontroli.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2020 r. do 31 sierpnia 2020 r.

II. Cel kontroli:

Celem kontroli była ocena prawidłowości organizacji i sposobu wykonywania czynności służbowych związanych z kontrolą ruchu drogowego, ze szczególnym uwzględnieniem wykonywania czynności zatrzymania dowodu rejestracyjnego (pozwolenia czasowego pojazdu).

Dodatkowo celem kontroli była również ocena czy zagadnienia objęte jej zakresem realizowane były zgodnie z obowiązującymi przepisami i procedurami, w okresie objętym kontrolą. Sprawdzeniu została poddana kompletność i rzetelność sporządzonych dokumentów, prawidłowość wykonywania zadań, a także poziom realizowanego nadzoru służbowego.

Celem kontroli w przypadku ujawnienia ewentualnych uchybień i nieprawidłowości, była potrzeba ustalenia przyczyn i skutków ich powstania oraz osób za nie odpowiedzialnych, jak również zebranie informacji przydatnych do podejmowania decyzji i formułowania zaleceń zmierzających do ich wyeliminowania oraz usprawnienia funkcjonowania badanego obszaru.

III. Ocen skontrolowanej działalności:

Czynności kontrolne realizowano stosując kryteria legalności, rzetelności i celowości. Kontrolę przeprowadzono w oparciu o dokumentację udostępnioną kontrolerom przez jednostkę kontrolowaną, przekazane informacje, wyjaśnienia oraz sporządzone wykazy i notatki służbowe.

Dla osiągnięcia zamierzonego celu kontroli, sprawdzeniu poddano 100% dokumentacji sporządzonej w okresie objętym kontrolą, a odnoszącej się do zrealizowanych czynności związanych z kontrolą ruchu drogowego, w trakcie której nastąpiło odebranie dowodu rejestracyjnego (pozwolenia czasowego pojazdu) oraz w trakcie której stwierdzono brak przy sobie wymaganych dokumentów uprawniających do kierowania lub używania pojazdu/ brak badań technicznych/ brak dokumentu stwierdzającego zawarcie umowy obowiązkowego ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu lub stwierdzającego opłacenie składki tego ubezpieczenia/ brak uprawnień do kierowania pojazdem/ naruszenie stanu technicznego pojazdu zagrażającego bezpieczeństwu lub porządkowi ruchu w okresie 1.01.2020 r. – 31.08.2020 r.

Ponadto, w zakresie przyjętych rozwiązań organizacyjno – funkcjonalnych sprawdzeniu poddano 100 % dokumentacji w postaci: wewnętrznego podziału zadań, szczegółowych zakresów obowiązków i uprawnień funkcjonariuszy kontrolowanej jednostki organizacyjnej, wewnętrznych poleceń.

Kontrolą objęto także poziom i sposób sprawowania nadzoru służbowego nad realizacją zadań w zakresie objętym kontrolą.

Ocenę końcową skontrolowanej działalności sporządzono w oparciu o wskazane powyżej kryteria, okres i zakres kontroli, przyjęte mierniki oraz oceny cząstkowe przy uwzględnieniu charakteru, przyczyn i następstw stwierdzonych uchybień, na podstawie czterostopniowej skali

ocen obejmującej: ocenę pozytywną, ocenę pozytywną z uchybieniami, pozytywną z nieprawidłowościami i negatywną.⁵

OGÓLNA OCENA (końcowa): na podstawie ustaleń dokonanych w ramach poszczególnych obszarów kontrolowanej problematyki, uwzględniając przyjęte kryteria i mierniki kontroli, realizację zadań objętych zakresem kontroli oceniono pozytywnie z uchybieniami.

Ocena wynika z ustaleń stanu faktycznego dokonanych w znajdującej się w terytorialnym zasięgu działania Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej – Placówce Straży Granicznej kat. III w Horodle, którą kieruje Komendant Placówki Straży Granicznej w Horodle posiadający status terenowego organu Straży Granicznej.⁶

Ustalenia oraz oceny cząstkowe dotyczące poszczególnych obszarów objętych kontrolą przedstawiono poniżej.

1) Rozwiązania organizacyjno – funkcjonalne w zakresie wykonywania zadań związanych z kontrolą ruchu drogowego, w tym wykonywanie czynności zatrzymania dowodu rejestracyjnego (pozwolenia czasowego pojazdu).

W ramach przedmiotowego obszaru zespół kontrolerów dokonał weryfikacji przyjętych w jednostce kontrolowanej rozwiązań organizacyjno - funkcjonalnych mających wpływ na prawidłową realizację zadań związanych z kontrolą ruchu drogowego, ze szczególnym uwzględnieniem wykonywania czynności zatrzymania dowodu rejestracyjnego (pozwolenia czasowego pojazdu). Kontroli poddano obszar uwzględnienia realizacji zadań objętych kontrolą w wewnętrznym podziale zadań podmiotu kontrolowanego oraz szczegółowych zakresach obowiązków i uprawnień poszczególnych funkcjonariuszy. Sprawdzeniu podlegała również ewidencja prowadzona w przedmiotowym zakresie w jednostce kontrolowanej.

Zgodnie z zarządzeniem nr 119 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 2 grudnia 2016 r. w *sprawie utworzenia placówek i dywizjonów Straży Granicznej, określenia ich terytorialnego zasięgu działania, a także określenia szczegółowego zakresu zadań terenowych organów Straży Granicznej oraz organizacji komend oddziałów, placówek i dywizjonów*,⁷ komendant placówki odpowiada za kontrolę graniczną, ochronę granicy państwowej oraz zapewnienie porządku publicznego w zakresie terytorialnym przejść granicznych, a w zakresie właściwości Straży Granicznej – także w strefie nadgranicznej; kontroluje wykonywanie przez podległych funkcjonariuszy zadań w zakresie pełnienia służby, w tym służby granicznej. Do zadań komendanta placówki, której terytorialny zasięg działania jest określony zgodnie z § 4 ust. 1 w szczególności należy m.in. organizowanie współdziałania z Policją i Inspekcją Transportu Drogowego w zakresie kontroli ruchu drogowego oraz czasu pracy kierowców. Ponadto Komendant Placówki sprawuje nadzór nad realizacją obowiązków i uprawnień przez funkcjonariuszy i pracowników Straży Granicznej, określonych w ich szczegółowych zakresach obowiązków i uprawnień.

Zadania w powyższym zakresie zostały odzwierciedlone także w treści załącznika nr 36 do decyzji nr 23 Komendanta Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej z dnia 20 marca 2020 r. w *sprawie określenia właściwości zastępców Komendanta Oddziału i głównego księgowego oraz wprowadzenia szczegółowych zakresów obowiązków i uprawnień zastępców*

⁵ Wprowadzenie do kontroli w administracji rządowej – Warszawa, marzec 2012 r., str. 62

⁶ § 21 pkt 19 regulaminu organizacyjnego stanowiącego załącznik do Zarządzenia nr 45 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 11 kwietnia 2014 r. w sprawie nadania regulaminu organizacyjnego Komendzie Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej imienia 27 Wołyńskiej Dywizji Armii Krajowej z siedzibą w Chełmie (Dz. Urz. KGSG z 2014 r., poz. 63, z późn. zm.).

⁷ Dz. Urz. KGSG z 2016 r., poz. 108.

*Komendanta Oddziału, głównego księgowego, kierowników komórek organizacyjnych, komendantów placówek, rzecznika prasowego, inspektora do spraw przeciwpożarowych WK, pracowników Zespołu do spraw BHP/P WK, a także osób zajmujących stanowiska w zespole stanowisk samodzielnych, w którym określono szczegółowy zakres obowiązków i uprawnień kierownika jednostki kontrolowanej.*⁸

W przyjętym okresie kontroli, organizacja (zakres właściwości) oraz zadania poszczególnych komórek występujących w ramach struktury organizacyjnej jednostki kontrolowanej, znalazły odzwierciedlenie w ustalonym przez Komendanta Placówki SG w Horodle „*Wewnętrznym podziale zadań Placówki Straży Granicznej w Horodle*” z dnia 18.05.2018 r.⁹ oraz „*Wewnętrznym podziale zadań Placówki Straży Granicznej w Horodle*” z dnia 17.06.2020 r.¹⁰ z których wynika, że Komendant Placówki Straży Granicznej w Horodle podległą mu jednostką organizacyjną kieruje przy pomocy zastępcy oraz przy udziale kierownika zespołu służby granicznej i dyżurnych operacyjnych.

Czynności kontrolne wykazały, że zapisy wewnętrznych podziałów zadań nie odnosiły się wprost do kwestii zadań związanych z kontrolą ruchu drogowego, ze szczególnym uwzględnieniem wykonywania czynności zatrzymania dowodu rejestracyjnego (pozwolenia czasowego pojazdu). Jednak zawierały ogólne zapisy umiejscowione w zadaniach zespołu służby granicznej tj. kontrola wykonawstwa przez podległych funkcjonariuszy zadań w zakresie pełnienia służby granicznej oraz wprowadzanie, przetwarzanie i wykorzystywanie informacji gromadzonych w systemach informatycznych Straży Granicznej, tj. CBD SG SWK.

Prowadzone czynności wykazały ponadto, że w części końcowej dokumentu tj. wewnętrznego podziału zadań Placówki SG w Horodle z dnia 18.05.2018 r. wskazano w pkt 3 cyt.: *traci moc wewnętrzny podział zadań Placówki Straży Granicznej w Horodle z dnia 12 maja 2016 r.* Tą samą treść w pkt 3 tj. *traci moc wewnętrzny podział zadań Placówki Straży Granicznej w Horodle z dnia 12 maja 2016 r.* powołano na utratę mocy w wewnętrznym podziale zadań Placówki SG w Horodle z dnia 17.06.2020 r. Nie ustalono zatem utraty mocy wewnętrznego podziału zadań Placówki SG w Horodle z dnia 18.05.2018 r.¹¹

Wyjaśniając powyższe Komendant Placówki SG w Horodle wskazał, że stwierdzenie rozbieżności dotyczące utraty mocy obowiązującej wewnętrznego podziału zadań wynika z powodu oczywistej omyłki pisarskiej. Wewnętrzny podział zadań z dnia 18.05.2018 r., utracił swą moc obowiązywania z dniem zatwierdzenia przez Komendanta Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej, nowego wewnętrznego podziału zadań tj. z dniem 17.06.2020 r.

Ponadto, mjr SG Mariusz PAPIERZ wyjaśnił iż wszystkie stwierdzone rozbieżności dotyczące prowadzenia kontroli drogowej zostały poprawione i uwzględnione w nowym wewnętrznym podziale zadań Placówki SG w Horodle z dnia 9.10.2020 r.¹²

Stwierdzone w powyższym zakresie braki w postaci braku precyzyjnych zapisów

⁸ Zgodnie z ust 2 pkt 2, 3, 6, 52, 60, 61a, 65a, b, 66, 93 - Tożsame zapisy również obowiązywały w szczegółowym zakresie obowiązków Komendanta Placówki SG w Horodle w ramach obowiązków określonych w załączniku nr 34 do decyzji nr 51 Komendanta Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie określenia właściwości zastępców Komendanta Oddziału i głównego księgowego oraz wprowadzenia szczegółowych zakresów obowiązków i uprawnień zastępców Komendanta Oddziału, głównego księgowego, kierowników komórek organizacyjnych, komendantów placówek, rzecznika prasowego, inspektora do spraw przeciwpożarowych WK, osób zatrudnionych w Zespole do spraw BHP/S WK, a także osób zajmujących stanowiska w zespole stanowisk samodzielnych (ze zm.) - Wymieniona decyzja utraciła moc w związku z wejściem w życie decyzji nr 23/2020 z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie określenia właściwości zastępców Komendanta Oddziału i głównego księgowego oraz wprowadzenia szczegółowych zakresów obowiązków i uprawnień zastępców Komendanta Oddziału, głównego księgowego, kierowników komórek organizacyjnych, komendantów placówek, rzecznika prasowego, inspektora do spraw przeciwpożarowych Wydziału Kontroli, pracowników Zespołu do spraw Bezpieczeństwa i Higieny Służby/Pracy Wydziału Kontroli, a także osób zajmujących stanowiska w zespole stanowisk samodzielnych.

⁹ Dokument został zatwierdzony przez Komendanta NOSG w dniu 18.05.2018 r. obowiązujący do dnia 16.06.2020 r.

¹⁰ Dokument został zatwierdzony przez Komendanta NOSG w dniu 17.06.2020 r. obowiązujący od dnia 17.06.2020 r.

¹¹ Akta kontroli, dowód nr 9, 11

¹² Akta kontroli, dowód nr 20, 21

obejmujących realizację zadań związanych z tematyką kontroli oraz niewłaściwe zapisy końcowe dotyczące utraty mocy ustalonego wewnętrznego podziału zadań zespół kontrolerów uznał w kategorii uchybień formalnych bez negatywnych skutków dla realizacji zadań w przedmiotowym zakresie.

W wyniku analizy wpisów zawartych w dokumentacji zgromadzonej i udostępnionej kontrolerom w postaci szczegółowych zakresów obowiązków i uprawnień funkcjonariuszy stwierdzono, że szczegółowy zakres obowiązków i uprawnień Kierownika Zespołu Służby Granicznej Placówki SG w Horodle, jako sprawującego nadzór nad dokumentacją dyżurnego operacyjnego zespołu służby dyżurnej oraz nad realizacją zadań określonych w zakresach obowiązków i uprawnień określonych dla funkcjonariuszy zespołu granicznego, zawierał ogólne zapisy odnoszące się do zadań mieszczących się w zakresie kontroli. Stosowne zapisy zostały następnie doszczegółowione w nowym zakresie obowiązków i uprawnień ww. z dnia 8.11.2020 r.¹³

Czynności kontrolne potwierdziły, że poddane kontroli dokumenty w postaci szczegółowych zakresów obowiązków i uprawnień pozostałych funkcjonariuszy były aktualne na dzień ich podpisania oraz zawierały ustalony zakres czynności odnoszący się do obowiązków i uprawnień będących przedmiotem kontroli, ze wskazaniem osób odpowiedzialnych za nadzór.¹⁴

Ponadto, w toku realizowanych czynności ustalono, że funkcjonariusze Zespołu Służby Granicznej Placówki SG w Horodle, którzy dokonywali kontroli ruchu granicznego w przyjętym okresie kontroli posiadali stosowne uprawnienia w tym zakresie wynikające z zakresu obowiązków i uprawnień funkcjonariusza.¹⁵

W toku realizowanych czynności ustalono, że ewidencja zatrzymanych dowodów rejestracyjnych (pozwoleń czasowych) była prowadzona w Rejestrze zatrzymanych dowodów rejestracyjnych – RWD Nr 40-NA-HD-90/17. W wyniku szczegółowej analizy dokumentów zespół kontrolerów stwierdził, że ww. dokument w sposób kompletny obejmował wpisy tj. nr zdarzeń CBD SG SWK (kod zdarzenia ■■■ – kontrola ruchu drogowego), datę zatrzymania, serię i numer potwierdzenia, datę przekazania, adres oraz potwierdzenie odbioru wraz datą.¹⁶

Ustalono, że w jednostce kontrolowanej w okresie objętym kontrolą, bezpośredni nadzór nad „*Rejestrem zatrzymanych dowodów rejestracyjnych*” sprawowany był przez Kierownika Zespołu Służby Granicznej Placówki SG w Horodle.¹⁷

Badany obszar z uwagi na przyjęty miernik oceniono **pozytywnie z uchybieniami**.

2) Legalność, rzetelność, celowość realizacji zadań i dokumentowania czynności w zakresie związanym z tematem kontroli.

Funkcjonariusze Straży Granicznej zostali uprawnieni do zatrzymywania dowodów rejestracyjnych pojazdów w toku wykonywania kontroli ruchu drogowego w związku z wejściem w życie z dniem 13 listopada 2017 r. ustawy z dnia 15 września 2017 r. o zmianie ustawy – Prawo

¹³ Akta kontroli, dowód nr 9, 12

¹⁴ Akta kontroli, dowód nr 11

¹⁵ Akta kontroli, dowód nr 20 (Funkcjonariusze w kontrolowanym okresie, którzy dokonywali kontroli ruchu drogowego, posiadają stosowne wpisy w zakresach obowiązków oraz uprawnienia o następującej treści: pełnienie służby granicznej w sposób i na zasadach określonych w odrębnych przepisach, a w szczególności legitymowania lub ustalania w inny sposób tożsamości osób co do których zachodzi podejrzenie, że popełniły przestępstwo lub wykroczenie; ustalenie charakteru i celu pobytu osób w określonych rejonach terytorialnego zasięgu działania placówki, w szczególności osób zamieszkających poza strefą nadgraniczną oraz kontrolowaniem pojazdów, którymi te osoby się poruszają; dokonywanie kontroli osób i środków transportu zgodnie z obowiązującymi przepisami, wytycznymi i poleceniami obowiązującymi w tym zakresie; ewidencjonowanie kontrolowanych osób i środków transportu w przeznaczonych do tego systemach teleinformatycznych, na zasadach i w formie określonych obowiązującymi w tym zakresie przepisami i wytycznymi; ujawnianie i wyjaśnianie stwierdzonych w dokumentach wad i nieścisłości; prowadzenie kontroli ruchu drogowego w oparciu o obowiązujące w tym zakresie przepisy; nakładanie grzywien w drodze mandatów karnych).

¹⁶ Akta kontroli, dowód nr 9, 11

¹⁷ Akta kontroli, dowód nr 9

o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1926) oraz wejściem w życie z dniem 13 listopada 2017 r. rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 8 listopada 2017 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie kontroli ruchu drogowego (Dz. U. poz. 2076). Celem prowadzenia powyższego uprawnienia było usprawnienie i przyspieszenie wykonywania czynności kontrolnych, bez dodatkowej potrzeby angażowania funkcjonariuszy Policji. Straż Graniczna otrzymała uprawnienia do zatrzymywania dowodów rejestracyjnych oraz czasowych pozwoleń wydanych zarówno przez władze Rzeczypospolitej Polskiej, jak i państw trzecich.¹⁸

Funkcjonariusz Straży Granicznej realizujący czynności kontroli drogowej po stwierdzeniu, że pojazd zagraża bezpieczeństwu lub porządkowi ruchu drogowego albo narusza wymagania ochrony środowiska oraz, że nie został poddany badaniom technicznym, a także nie posiada dokumentu potwierdzającego zawarcie umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, może samodzielnie bez udziału Policji, zatrzymać dowód rejestracyjny pojazdu oraz jest w obowiązku wystawienia kierowcy pokwitowania zatrzymania dokumentu.¹⁹

¹⁸ Zgodnie z § 19 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 5 listopada 2019 r. w sprawie kontroli ruchu drogowego (Dz. U. 2019, poz. 2141) Kontrolę ruchu drogowego wykonuje umundurowany funkcjonariusz Straży Granicznej; przepisy dotyczące obowiązków i uprawnień policjanta określone w § 2 ust. 1 i 4-8, § 3, § 4 ust. 1 pkt 1, ust. 2-4, 6 i ust. 7 pkt 1-3 i 5-8 oraz § 17 stosuje się odpowiednio

¹⁹ Art. 132 ust. 1. Policjant, funkcjonariusz Straży Granicznej albo funkcjonariusz Służby Celno-Skarbowej zatrzyma dowód rejestracyjny (pozwolenie czasowe) w razie:

1) stwierdzenia lub uzasadnionego przypuszczenia, że pojazd:

a) zagraża bezpieczeństwu w szczególności po wypadku drogowym, w którym zostały uszkodzone zasadnicze elementy nośne konstrukcji nadwozia, podwozia lub ramy,
b) zagraża porządkowi ruchu,
c) narusza wymagania ochrony środowiska;

2) stwierdzenia, że pojazd nie został poddany badaniu technicznemu w wyznaczonym terminie lub termin badania nie został wyznaczony prawidłowo;

3) stwierdzenia, że badanie techniczne zostało dokonane przez jednostkę do tego nieupoważnioną;

4) uzasadnionego przypuszczenia, że dane dotyczące dowodu rejestracyjnego (pozwolenia czasowego) zawarte w centralnej ewidencji pojazdów nie odpowiadają stanowi faktycznemu.

1a. W stosunku do kierującego pojazdem zarejestrowanym za granicą uczestniczącym w ruchu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej policjant, funkcjonariusz Straży Granicznej albo funkcjonariusz Służby Celno-Skarbowej zatrzyma dowód rejestracyjny (pozwolenie czasowe) w razie:

1) stwierdzenia lub uzasadnionego przypuszczenia, że pojazd:

a) zagraża bezpieczeństwu w szczególności po wypadku drogowym, w którym zostały uszkodzone zasadnicze elementy nośne konstrukcji nadwozia, podwozia lub ramy,
b) zagraża porządkowi ruchu,
c) narusza wymagania ochrony środowiska;

2) stwierdzenia, że pojazd nie został poddany badaniu technicznemu w wyznaczonym terminie lub termin badania nie został wyznaczony prawidłowo;

3) stwierdzenia zniszczenia dowodu rejestracyjnego (pozwolenia czasowego) w stopniu powodującym jego nieczytelność;

4) uzasadnionego podejrzenia podrobienia lub przerobienia dowodu rejestracyjnego (pozwolenia czasowego);

5) stwierdzenia, że badanie techniczne zostało dokonane przez jednostkę do tego nieupoważnioną;

6) nieokazania przez kierującego dokumentu potwierdzającego zawarcie umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu lub dowodu opłacenia składki za to ubezpieczenie, jeżeli pojazd ten jest zarejestrowany w kraju, o którym mowa w art. 129 ust. 2 pkt 8 lit. c;

7) uzasadnionego przypuszczenia, że dane w nim zawarte nie odpowiadają stanowi faktycznemu.

1b. Zatrzymanie, o którym mowa w ust. 1, następuje przez wprowadzenie informacji o zatrzymaniu dowodu rejestracyjnego (pozwolenia czasowego) do centralnej ewidencji pojazdów.

1c. Zatrzymanie, o którym mowa w ust. 1a, następuje przez zatrzymanie okazanego dokumentu.

ust. 2 - w razie zatrzymania dowodu rejestracyjnego (pozwolenia czasowego) policjant, funkcjonariusz Straży Granicznej albo funkcjonariusz Służby Celno-Skarbowej wydaje kierowcy pokwitowanie. Może on zezwolić na używanie pojazdu przez czas nieprzekraczający 7 dni, określając warunki tego używania w pokwitowaniu. Zezwolenie nie może być wydane w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a i c, a także w ust. 1a pkt 1 lit. a i c oraz pkt 6.

ust. 3 – (uchylony).

3a. Odpowiednie organy Policji, Straży Granicznej albo Krajowej Administracji Skarbowej zawiadamia właściwego dyrektora izby administracji skarbowej o fakcie zatrzymania dowodu rejestracyjnego w przypadku powzięcia uzasadnionego przypuszczenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, w sytuacji gdy dotyczy to spełnienia przez pojazd wymagań technicznych określonych w przepisach ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług.

ust. 4 - w przypadku określonym w ust. 1 pkt 1 oraz w przypadku stwierdzenia zniszczenia dowodu rejestracyjnego (pozwolenia czasowego) w stopniu powodującym jego nieczytelność lub uzasadnionego podejrzenia podrobienia lub przerobienia dowodu rejestracyjnego (pozwolenia czasowego), dowód rejestracyjny (pozwolenie czasowe) zatrzyma również jednostka upoważniona do przeprowadzania badań technicznych. Zatrzymany dokument przesyłany jest niezwłocznie organowi, który go wydał. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio.

ust. 5 - zatrzymany dokument pojazdu zarejestrowanego za granicą, z wyjątkiem przypadków określonych w ust. 1a pkt 4 i 6, pozostawia się w jednostce Policji, Straży Granicznej albo Krajowej Administracji Skarbowej przez okres 7 dni. Po upływie tego terminu dokument przekazywany jest przedstawicielstwu państwa, w którym pojazd jest zarejestrowany.

ust. 6 - po ustaniu przyczyny uzasadniającej zatrzymanie dowodu rejestracyjnego (pozwolenia czasowego) i przekazaniu informacji o ustaniu tej przyczyny przez posiadacza zatrzymanego dowodu rejestracyjnego (pozwolenia czasowego) organowi, który zatrzymał dowód rejestracyjny

W ramach prowadzonych ustaleń, analizie poddano kompletność i rzetelność dokumentacji sporządzonej w związku z realizacją czynności związanych z kontrolą ruchu drogowego, w trakcie której nastąpiło odebranie dowodu rejestracyjnego (pozwolenia czasowego pojazdu) oraz w trakcie której stwierdzono brak przy sobie wymaganych dokumentów uprawniających do kierowania lub używania pojazdu/ brak badań technicznych/ brak dokumentu stwierdzającego zawarcie umowy obowiązkowego ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu lub stwierdzającego opłacenie składki tego ubezpieczenia/ brak uprawnień do kierowania pojazdem/ naruszenie stanu technicznego pojazdu zagrażającego bezpieczeństwu lub porządkowi ruchu.

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą w jednostce organizacyjnej sprawdzeniu poddano:

- 1) 10 zdarzeń odnoszących się do zrealizowanych czynności związanych z kontrolą ruchu drogowego poza przejściem granicznym, w trakcie której nastąpiło odebranie dowodu rejestracyjnego (pozwolenia czasowego pojazdu);²⁰
- 2) 10 zdarzeń odnoszących się do zrealizowanych czynności związanych z kontrolą ruchu drogowego poza przejściem granicznym, w trakcie której stwierdzono brak przy sobie wymaganych dokumentów uprawniających do kierowania lub używania pojazdu;²¹
- 3) 9 zdarzeń odnoszących się do zrealizowanych czynności związanych z kontrolą ruchu drogowego poza przejściem granicznym, w trakcie której stwierdzono brak badań technicznych;²²
- 4) 4 zdarzenia odnoszące się do zrealizowanych czynności związanych z kontrolą ruchu drogowego poza przejściem granicznym, w trakcie której stwierdzono brak dokumentu stwierdzającego zawarcie umowy obowiązkowego ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu lub stwierdzającego opłacenie składki tego ubezpieczenia;²³
- 5) 4 zdarzenia odnoszące się do zrealizowanych czynności związanych z kontrolą ruchu drogowego poza przejściem granicznym, w trakcie której stwierdzono brak uprawnień do kierowania pojazdem;²⁴
- 6) 2 zdarzenia odnoszące się do zrealizowanych czynności związanych z kontrolą ruchu drogowego poza przejściem granicznym, w trakcie której stwierdzono naruszenie stanu technicznego pojazdu zagrażającego bezpieczeństwu lub porządkowi ruchu.²⁵

Funkcjonariusze, którzy byli odpowiedzialni za realizację czynności w przypadku wystąpienia przesłanek do zatrzymania dowodu rejestracyjnego lub czasowego pozwolenia dokonali zatrzymania 10 dowodów rejestracyjnych w tym 7 w związku z naruszeniem art. 132 ust. 1 pkt 2 ustawy *prawo o ruchu drogowym* (stwierdzenie, że pojazd nie został poddany badaniu technicznemu w wyznaczonym terminie), 2 w związku z naruszeniem art. 132 ust. 1 pkt 1b (zagraża porządkowi ruchu) oraz 1 w związku z naruszeniem art. 132 ust. 1 pkt 1c (narusza wymagania ochrony środowiska).²⁶

(pozwolenie czasowe), lub organowi, który go wydał, organ ten przekazuje do centralnej ewidencji pojazdów informację o zwrocie zatrzymanego dowodu rejestracyjnego (pozwolenia czasowego).

ust. 7 - przypadku pojazdu zarejestrowanego za granicą uczestniczącego w ruchu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zwrot zatrzymanego dokumentu następuje niezwłocznie po ustaniu przyczyny uzasadniającej jego zatrzymanie, z zastrzeżeniem art. 133.

ust. 8 - w przypadku, o którym mowa w ust. 4, zwrot zatrzymanego dokumentu następuje niezwłocznie po ustaniu przyczyny uzasadniającej jego zatrzymanie.

²⁰ Akta kontroli, dowód nr 15

²¹ Akta kontroli, dowód nr 17

²² Akta kontroli, dowód nr 15

²³ Akta kontroli, dowód nr 16

²⁴ Akta kontroli, dowód nr 18

²⁵ Akta kontroli, dowód nr 15

²⁶ Akta kontroli, dowód nr 12, 14

Prowadzone czynności kontrolne wykazały, że poddane analizie zdarzenia zaewidencjonowane w systemach CBD SG SWK – kod zdarzenia [REDAKTOWANE], ZAOiL i CEPIK odzwierciedlały tryb postępowania określony w art. 132 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. *prawo o ruchu drogowym* (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 110).

W wyniku analizy wpisów zawartych w dokumentacji zgromadzonej i udostępnionej kontrolerom, w toku czynności kontrolnych, stwierdzono, że dokumenty w postaci pokwitowań wystawionych przez funkcjonariuszy SG w związku z zatrzymaniem dowodu rejestracyjnego za okres 1.01.2020 r. – 31.08.2020 r. zawierały następujące elementy: nagłówek kontrolowanej jednostki organizacyjnej, serię i numer pokwitowania, termin ważności, imię i nazwisko funkcjonariusza wystawiającego pokwitowanie, datę zatrzymania, godzinę, miejscowość, marka, nr rejestracyjny, nr VIN pojazdu zatrzymywanego dowodu rejestracyjnego, numer dokumentu oraz organ wydający, imię, nazwisko i adres posiadacza oraz powód zatrzymania, datę pierwszej rejestracji pojazdu. Wspomniane dokumenty zostały podpisane przez wydającego pokwitowanie i odbierającego. Potwierdzono również, że w sposób kompletny zostały ujęte w ewidencji *Rejestru zatrzymanych dowodów rejestracyjnych Placówki SG w Horodle*.²⁷

W trakcie czynności kontrolnych, zespół kontrolerów dokonał analizy, szczegółowej weryfikacji oraz porównania zgodności danych zawartych w zdarzeniach zaewidencjonowanych w systemie CBD SG SWK – kod zdarzenia [REDAKTOWANE] z danymi ujętymi w Zintegrowanym Systemie Ewidencji, Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców oraz dokumentacji przekazanej przez Placówkę SG w Horodle oraz Hrubieszowie tj. pokwitowania wystawione przez funkcjonariuszy, w trakcie której stwierdzono następujące uchybienia:

- 1) Brak dodania osoby do zdarzenia w systemie CBD SG SWK (brak informacji o danych kierowcy) - kod zdarzenia nr 04-154/2020/132/[REDAKTOWANE]/PSG w Horodle.²⁸

Wyjaśniając powyższe Komendant Placówki SG w Horodle wskazał, że funkcjonariusz podczas wprowadzania danych do systemu CBD SG SWK z systemu ZSE6 nie powiązał osoby legitymowanej ob. RP do zdarzenia kodu 108 w wyniku zwykłej ludzkiej pomyłki „nie zapisania w systemie.” Powyższa nieprawidłowość została poprawiona, powstała w wyniku ludzkiego błędu i nie miała na celu wprowadzenia kogokolwiek w błąd.²⁹

- 2) Rozbieżność co do rodzaju pojazdu (samochód osobowy/samolot) nr ID Odprawy 345660812/nr zdarzenia 04-154/2020/198/[REDAKTOWANE]/PSG w Horodle wynikające z realizacji czynności związanych kontrolą ruchu drogowego poza przejściem granicznym w trakcie której stwierdzono brak dokumentu stwierdzającego zawarcie umowy obowiązkowego ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu lub stwierdzającego opłacenie składki tego ubezpieczenia.³⁰

W odpowiedzi na powyższe Komendant Placówki SG w Horodle wyjaśnił, że funkcjonariusz podczas wprowadzania danych do systemu CDB SG SWK z systemu ZSE6 błędnie wprowadził dane co do rodzaju pojazdu, jako „samolot”. Prawidłowa wartość w zdarzeniu powinna zostać wprowadzona jako „samochód osobowy”. Powyższa nieprawidłowość została poprawiona, powstała w wyniku ludzkiego błędu i nie miała na celu wprowadzenia kogokolwiek w błąd.³¹

Zespół kontrolerów w toku kontroli rozbieżności zakwalifikował w kategorii uchybień formalnych, które jak wynika z poczynionych ustaleń nie wywołały negatywnych skutków

²⁷ Akta kontroli, dowód nr 9, 12, 14

²⁸ Akta kontroli, dowód nr 15

²⁹ Akta kontroli, dowód nr 20

³⁰ Akta kontroli, dowód nr 16

³¹ Akta kontroli, dowód nr 20

w działalności jednostki kontrolowanej w kontrolowanym zakresie, wymagają jednak podjęcia działań usprawniających w ramach sprawowanego nadzoru służbowego.

Badany obszar z uwagi na przyjęty miernik i stwierdzone uchybienia wg opisu pkt 1-2 oceniono **pozytywnie z uchybieniami**.

3) Nadzór służbowy nad realizacją zadań związanych z wykonywaniem zadań związanych z kontrolą ruchu drogowego, w tym wykonywanie czynności zatrzymania dowodu rejestracyjnego (pozwolenia czasowego pojazdu).

Czynności kontrolne wykazały, że bezpośredni nadzór służbowy nad realizacją zadań związanych z kontrolą ruchu drogowego, w tym wykonywaniem czynności zatrzymania dowodu rejestracyjnego (pozwolenia czasowego pojazdu), „Rejestrem zatrzymanych dowodów rejestracyjnych” wpisów do systemu CBD SG SWK (kod zdarzenia [REDAKTED]) oraz wprowadzaniem danych do systemu CEPIK2 realizowany był przez Kierownika Zespołu Służby Granicznej Placówki SG w Horodle.

W przedłożonych wyjaśnieniach mjr SG Mariusz PAPIERZ dodatkowo nadmienił, że w celu wsparcia działań funkcjonariuszy Placówki SG w Horodle i zapewnienia poprawności oraz prawidłowości zadań z zakresu „kontroli ruchu drogowego” na dysku sieciowym N18 w folderze służby dyżurnej DOZSG – KRD i ogólnodostępnym dla wszystkich funkcjonariuszy znajdują się aktualne pisma i wytyczne z ww. zakresu. Ponadto, w celu wzmocnienia nadzoru oraz poprawieniem jakości realizowanych zadań związanych z kontrolą ruchu drogowego, w tym wykonywania czynności zatrzymywania dowodów rejestracyjnych przez funkcjonariuszy Placówki SG w Horodle powyższe zagadnienia dokładnie przedstawi i omówi w trakcie doskonalenia lokalnego.³²

Powyższe uchybienia nie powodują co prawda negatywnych konsekwencji w działalności jednostki kontrolowanej, wymagają jednak wzmocnienia nadzoru służbowego nad rzetelnością i kompletnością realizowanych zadań przez funkcjonariuszy Placówki SG.

W wyniku analizy dokumentacji kontroli stwierdzono, że w kontrolowanej jednostce, pomimo stwierdzonych uchybień, które miały charakter formalny, co do zasady, przestrzegano realizacji czynności związanych z wykonywaniem zadań związanych z kontrolą ruchu drogowego, w tym wykonywaniem czynności zatrzymania dowodu rejestracyjnego (pozwolenia czasowego pojazdu).

Na podstawie dokonanych ustaleń realizację poziomu sprawowanego nadzoru służbowego nad wykonywaniem czynności objętych zakresem kontroli w Placówce Straży Granicznej w Horodle ocenia się **pozytywnie**. Zastosowana ocena wynika z przyjętych mierników, poszczególnych ocen częściowych oraz kryteriów, w tym legalności, rzetelności i celowości.

IV. Wnioski/zalecenia:

W celu wyeliminowania przyczyn stwierdzonych uchybień oraz zapobieżenia ich powstania w przyszłości, polecam:

- 1) Przestrzegać rzetelności oraz kompletności sporządzania dokumentacji służbowej dotyczącej realizacji czynności związanych z kontrolą ruchu drogowego, ze szczególnym uwzględnieniem wykonywania czynności zatrzymania dowodu rejestracyjnego (pozwolenia czasowego pojazdu).

³² Akta kontroli, dowód nr 12, 20

